

басқару тетігі қазіргі заманғы талаптарға сәйкес келетін материалдық-техникалық және қаржылық базаның болмауына байланысты осы қызмет саласын дамыту мәселелерін тиісті деңгейде шеше алмады.

Соңғы жылдардағы білім беру саласының сыни жағдайы, ең алдымен, сыртқы ақпараттық факторлардың әсерінен, нарықтық экономика жағдайларының белгісіздігінен, халықтың негізгі бөлігінің төлем қабілетсіздігінен, жүргізіліп жатқан реформалардың дәрменсіздігінен және т. б. елдегі және жекелеген өңірлердегі бюджеттік қаржыландыру үлесінің төмендеуі, және көбінесе оның толық болмауы білім беру саласын басқарудың тиімділігін арттыру проблемасын бірінші орынға қояды. Қазіргі менеджмент пен маркетингтің принциптері мен әдістері негізінде оның жұмыс істеуі мен даму механизмін жетілдіру арқылы. Бұл ретте білім беру саласын дамытуды басқару тетігін қайта құру негізіне басқарудағы жаңа ақпараттық технологиялар мен басқарушылық шешімдер қабылдау әдістерін пайдаланумен байланысты ішкі және сыртқы сипаттағы өзгерістерді есепке алуды көрсететін нарықтық ойлау қағидаттары негізделуге тиіс.

Білім беру саласына теріс әсер еткен нарықтық қатынастарға көшу осы қызмет саласының барлық аспектілеріне әсер етті, оқытушылардың материалдық қызығушылығы мен білім беру қызметтерінің сапасына әсер етті. Барлық оқу орындары нарықтық проблемалармен бетпе-бет келіп, оларды қабылдауға дайын болмады және, ең алдымен, мемлекет тарапынан әдістемелік және қаржылық қолдаудың әлсіреуіне байланысты. Ғылым мен техниканың дамуы, білім беру саласындағы нарықтық экономика субъектілері арасындағы экономикалық байланыстардың күрделенуі білім беру саласын дамытуды басқару тетігін жетілдіру мәселесін өзектендіреді және осы қызмет саласын дамытуды басқарудың жаңа тәсілдерін әзірлеу қажеттілігін алдын ала анықтайды.

Ел экономикасын дамытуда және оның өсуін қамтамасыз етуде қарастырылып отырған проблеманы шешудің маңыздылығы, сондай-ақ білім беру саласын дамытуды басқару тетігін жетілдіру процесін теориялық және әдістемелік қамтамасыз етудің жеткіліксіздігі әлі де шешімін таппаған, зерттеуді қажет ететін еліміздегі өзекті мәселелердің бірі.

Әдебиеттер

3. Менеджмент негіздері / Ахметов К.Ф., Сағындықов Е.Н., Байжомартов Ү.С., Жүнісов Б.А., Жұмаев Ж.Ж. – Ақтөбе - Орал, «А-Полиграфия», 2005 – 519б.

4. С. Т. Купешова К 85 Инновациялық менеджмент: Оқулық. Алматы: ЖСТТТ РПБК «Дэуір», 20 ТТ ж. - 202 бет.

5. <https://www.dissercat.com/content/sovershenstvovanie-mekhanizma-upravleniya-razvitiem-sfery-obrazovaniya>

Васильченко В.С., 4 курс (Карагандинский университет Букетова)

Научный руководитель – доктор PhD, ассоциированный профессор кафедры менеджмента
Ж.Г. Шугаипова

РАЗВИТИЯ МЕНЕДЖМЕНТА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Менеджмент играет важную роль в планировании и управлении деятельностью фирмы. Целью управления является достижение максимальной прибыли при минимальных затратах, учитывая постоянную изменчивость современного рынка. Управление производством на любом уровне является довольно сложной комплексной системой. Однако, достижение успеха в производственно-хозяйственной и коммерческой деятельности предприятия возможно только при условии высококвалифицированного управления всеми аспектами данной области.

Менеджмент можно рассматривать как "часовой механизм", который обеспечивает эффективное функционирование предприятия или фирмы. Он играет ключевую роль в

достижении поставленных целей, развитии и повышении потенциала организации. Выделяют следующие основные задачи, присущие менеджменту:

- координация работы всех подразделений организации, что позволяет достичь гармоничного функционирования предприятия в целом;
- обеспечение непрерывности работы организации;
- систематическое отслеживание тенденций изменения спроса на рынках, что позволяет быстро отреагировать на эти изменения;
- организация эффективной работы персонала;
- своевременное идентифицирование возможностей и внутреннего потенциала организации, а также полное их применение;
- своевременное идентифицирование слабых сторон деятельности фирмы и разработка мероприятий по их устранению или минимизации;
- определение конкурентного статуса организации и разработка комплекса стратегий, направленных на его повышение;
- управление развитием производственной системы с учетом факторов восприимчивости к нововведениям.

Растущая сложность и разнообразие продукции, а также нестабильность внешней среды приводят к тому, что предприятие вынуждено повысить сложность своих функций (научно-исследовательские работы, производство, маркетинг), что, в свою очередь, усложняет процесс управления. Хорошая новость в том, что современные технологии и инструменты могут помочь справиться с этим вызовом. Например, среди зарубежных компаний большую популярность имеют две тенденции. Первая из них заключается в разработке более сложных и гибких системы управления, чтобы сложность и скорость принятия решений соответствовали сложности и скорости происходящих изменений. Вторая – упростить систему управления, сократить период долгосрочного планирования, а также отказаться от планирования на основе интуиции. Таким образом, если руководство компании не желает усложнять систему управления, ему следует пойти по пути упрощения стратегических позиций компании, например, за счет ухода из нестабильных направлений деятельности.

Серьезной тенденцией начала XXI века является переход от производства к маркетингу. Одним из трендов последних лет является социальный маркетинг и в рамках маркетинговой политики менеджер стремится соединить три вещи – прибыль, удовлетворенность клиентов и благосостояние человека (интересы общества в целом).

Современные научные подходы значительно увеличивают скорость и количество создания изобретений, продуктов и услуг. Поэтому руководство компании становится более активным и ориентированным на личностное развитие. В современной экономике именно знания являются важнейшим фактором достижения социальных целей компании. Такие традиционные факторы, как земля, труд и капитал, в современной экономике находятся в прямой зависимости от использования знаний.

На рубеже XX и XXI веков возник новый подход к управлению, называемый менеджментом знаний. Это систематический процесс выявления, использования и передачи информации и знаний, которые люди могут создавать, улучшать и использовать.

Знания пронизывают все сферы и аспекты экономической деятельности, и отделить их от продукта или услуги становится все труднее. Большая доля управленческого воздействия направлена на нематериальные активы предприятий, а менеджмент носит творческий характер.

Кроме того, одной из основных идей управления знаниями является более эффективное использование существующих знаний. Необходимо не изобретать то, что уже изобретено, а максимально применять уже имеющийся опыт. Данный метод называют бенчмаркингом, который широко используется в международных компаниях.

Бенчмаркинг – это специфическая технология управления, включающая в себя интеграцию технологий, стандартов и практик хороших организаций-аналогов в деятельность компании. В ходе бенчмаркинга происходит поиск организации (предприятия), показывающие

превосходство в необходимой области, обучение и внедрение лучших практик в собственную культуру. Бенчмаркинг — это систематический процесс выявления лучших организаций, оценки их продукции и методов производства и стремления использовать лучшие практики этих организаций.

Таким образом, менеджмент в современном мире – это не управление производством, а эффективная структура и развитие культуры предприятия, развитие таких институтов, как доверие и творческий дух, эффективная командная работа, организационное развитие, улучшение взаимоотношений внутри организации и за ее пределами, развитие творческого потенциала коллектива компании, а также грамотное использование опыта других организаций.

Литература

1. А. С. Красникова, Т.-А. М. Хазбулатов, О. В. Шишкин. Менеджмент. Курс лекций и практических занятий. – 2022 г.
2. А. А. Маликова. Тренды современного менеджмента. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/trendy-sovremennogo-menedzhmenta>
3. И.В. Косякова, Г.И. Яковлев. Исследование современных принципов и тенденций развития менеджмента. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/issledovanie-sovremennyh-printsipov-i-tendentsiy-razvitiya-menedzhmenta>
4. А.М. Маликова. Современный менеджмент. Тенденции развития // Материалы XII Международной студенческой научной конференции «Студенческий научный форум» URL: <https://scienceforum.ru/2020/article/2018019982>

Ғабит С.Ғ. э.ғ.м, оқытушы (Қарағанды Бөкетов университеті)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА БОРЫШКЕРЛЕРДІ ОҢАЛТУ ЖҮЙЕСІ ТУРАЛЫ

ҚР-сының Президенті Н.Ә.Назарбаев өз халқына жолдауында "Қазақстан жаңа ғаламдық шынайылықта: өсу, реформалар, дамыту", яғни бәсекелестік саласындағы саясат банкроттық үдерістерін реттеу және тиімсіз компанияларды оңалту шараларымен бірге жүруі қажеттігін атап өтті, сонымен қатар жеке және заңды тұлғалар үшін банкроттықтың айқын тәртібін әзірлеуді тапсырды.

Дәрменсіздік институтының рөлі мемлекеттің макроэкономикалық стратегияларын орындауынан көрінеді, сондай-ақ мемлекеттің өндірістік әлеуетін сақтауға көмектеседі және әдетте бұл бүлдіруші емес, жасампаз күш болып табылады.

Алайда, ҚР-сының тәжірибесі көрсеткендей, кәсіпкерлік субъектілері банкроттықтың рәсімдерін сауықтыру механизмінің тетігі ретінде қарастырмайды. Соңғы бірнеше жыл ішінде дәрменсіз борышкерлердің тек 5% ғана оңалту процедураларын жүргізеді, ал қалғандары таратылады. Бұл тәжірибеде кездесетін бірқатар мәселелердің бірі.

Мемлекет және бизнес банкроттық рәсімдердің лайықты сыйақы алатын кәсіби басқарушылардың жетекшілігімен жүргізілуіне мүдделі. Олай болмаған жағдайда, сыбайлас жемқорлық тәуекелдері артады.

Борышкер-ұйымның мәселелері көп, қабылданатын шешімдердің күрделілігі және оларды жүзеге асыру жауапкершілігі осы жұмыс үшін төленетін төлемнен өлшемсіз деңгейде жоғары, бұл жағдайда басқарушы орындайтын жұмыс көлемі жеткілікті үлкен екені тәжірибеден белгілі. [2,13бет]. Көбінесе, егер борышкерде қаржы жетіліксіз болса, басқарушы ең төменгі белгіленген сыйақыны алмайды.

Дағдарысқа қарсы басқаруда банкроттық және оңалту институтының тиімділігін арттыру үшін дәрменсіздік рәсімдерін басқарушылардың қызметін реттейтін тиімді жүйесі құру қажет.

Ұйым дәрменсіздігін реттеу жүйесі мемлекет, оның уәкілетті органының қатысуымен қалыптасуы қажет. Қазір республикада талдау саласының функциясын ҚР Қаржы